

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία: Συνεχής καταπάτηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Παμβώτιδα

Ολοκληρώθηκε το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Θαλασσίου Σκι στη Λίμνη Παμβώτιδα των Ιωαννίνων, παρά τις αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας, των επιστημόνων και των περιβαλλοντικών οργανώσεων για τις εργασίες εκσκαφής του καλαμώννα Αμφιθέας. Οι εργασίες πραγματοποιούνταν εντός της προστατευόμενης περιοχής και συγκεκριμένα μέσα στο ενδιαίτημα που φιλοξενεί παγκοσμίως απειλούμενα είδη, με σκοπό τη δημιουργία κύριου όπως αποδείχθηκε και όχι «εναλλακτικού» στίβου θαλάσσιου σκι, που φιλοξένησε τους πανευρωπαϊκούς αγώνες από τις 4 έως τις 8 Σεπτεμβρίου (1).

Με δύο προσηματικές άδειες (2) «αξιοποίησης υδατικών πόρων», που συνεχώς παραβιάζονταν και τις οποίες είχε εκδώσει η Δ/νση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, η υποτιθέμενη «κοπή καλαμώνων» με στόχο την εξυπηρέτηση των «εκατοντάδων γλάρων» παραβίαζε απρόκλητα την περιβαλλοντική νομοθεσία (3) που προβλέπει ρητά για έργα αναψυχής την πρότερη σύνταξη Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και την έγκριση των Περιβαλλοντικών Όρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Η περιοχή του καλαμώννα Αμφιθέας, αποκομμένη από το κύριο σώμα της Παμβώτιδας με ανάχωμα που κατασκευάστηκε την περίοδο της δικτατορίας, έχει σήμερα καθαρά τρεχούμενα νερά από τις γειτονικές καρστικές πηγές του Μιτσικελίου, σε αντίθεση με την υπόλοιπη υποβαθμισμένη υδάτινη επιφάνεια που επιφυλάσσει κινδύνους για τη δημόσια υγεία και την αναψυχή λόγω υψηλών εποχιακά τιμών κυανοτοξινών (4).

Ο καλαμώννας μάλιστα αποτελεί κρίσιμο ενδιαίτημα φωλιάσματος της Βαλτόπαπιας (*Aythya nyroca*), ένα Παγκοσμίως Απειλούμενο είδος, για το οποίο η λίμνη είναι μία από τις σημαντικότερες περιοχές στη χώρα. Με παντελή απουσία μελέτης διαχείρισης που να υποδεικνύει τη χρησιμότητα των εργασιών εκσκαφών και επιχώσεων, κατασκευάστηκε «καμουφλαρισμένα» στίβος θαλάσσιου σκι, έργο που χαρακτηρίζεται ως καταστροφικό στο Διαχειριστικό Σχέδιο Λίμνης Παμβώτιδας, χωρίς μάλιστα να γνωρίζει κανείς μέχρι και σήμερα ποια Υπηρεσία εκτέλεσε τις ως άνω εργασίες, με ποιο προϋπολογισμό και ποια χρηματοδότηση (5).

Παρότι το έργο εκτελούνταν από τον Δεκέμβριο του 2012, η ΜΠΕ (6) κατατέθηκε μόλις τον Ιούλιο για δημόσια διαβούλευση που παράτυπα διήρκεσε μόνο έναν μήνα, ενώ κανονικά προβλέπονται από τον Ν4014/2011 35 εργάσιμες, ζητώντας από Υπηρεσίες και Πολίτες την άποψή τους για ένα έργο όταν αυτό θα έχει ολοκληρωθεί! Η ΜΠΕ μάλιστα έχει συνταχθεί από μηχανικό του ίδιου του δήμου Ιωαννινών, χωρίς καμία συνεργασία με άλλους επιστήμονες, χωρίς εξέταση εναλλακτικής λύσης, παρουσιάζοντας παιδαριώδη, αντιεπιστημονικά και έωλα επιχειρήματα υπέρ του έργου. Για τη νομιμοποίηση μάλιστα των έργων αποχαρακτηρίστηκαν κρατικές εκτάσεις και παρουσιάστηκαν ψευδώς ως δημοτικές (7).

Η σωρεία των παραβάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, αλλά και η συστηματική προσπάθεια συγκάλυψης των συνεχιζόμενων παραβάσεων, παρά τη διακοπή των εργασιών από τη διοίκηση δύο φορές (8) και την αρνητική εισήγηση των επιθεωρητών περιβάλλοντος (9) που στιγματίζουν από κοινού Περιφέρεια και Δήμο για την απουσία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου, οδήγησε στη σύσσωμη παραίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Προστασίας Περιβάλλοντος Ιωαννίνων (10).

Οι διάφορες μεθοδεύσεις για την κατάφορη παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, οι απειλές κατά όσων υπερασπίζονται το δημόσιο συμφέρον και τη δημόσια υγεία, καθώς και οι εξαγγελίες των τοπικών αρχόντων για την επαναφορά από το χρονοντούλαπο της ιστορίας φαραωνικών έργων, όπως η δημιουργία κωπηλατοδρομίων και γηπέδων γκολφ στις περιοδικά κατακλυζόμενες υδρολιβαδικές εκτάσεις της Παμβώτιδας, δεν αφορά ένα τοπικό πρόβλημα, αλλά αποτελούν προηγούμενο για όλες τις λίμνες της χώρας και τις προστατευόμενες περιοχές.

Η αιφφορική αναψυχή στις λίμνες της χώρας μας προϋποθέτει καταρχάς τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και τον σεβασμό στο φυσικό κεφάλαιο με την ορθή χωροθέτηση των δραστηριοτήτων. Σε διαφορετική περίπτωση και τα δύο θυσιάζονται χωρίς κανένα όφελος για το περιβάλλον, μα ούτε τελικά για την τοπική κοινωνία που χρόνια τώρα ζει τις επιπτώσεις της καταπάτησης και της αστικοποίησης του αιγιαλού της Παμβώτιδας για την εξυπηρέτηση των κοντόφθαλμων συμφερόντων της τοπικής πολιτικής σκηνής.

Σημειώσεις:

1)<http://www.ioannina.gr/p2/index.php> (Δελτίο Τύπου, 06/09/2013)

2)<https://docs.google.com/file/d/0B0LcyCdiSTqBd0xiM3lxN3E4ekU/edit>

<https://docs.google.com/file/d/0B0LcyCdiSTqBMWFYalBCQjVLMUE/edit>

3)<https://docs.google.com/file/d/0B0LcyCdiSTqBQXUtd1FCSkh4U2M/edit?pli=>

4)http://www.ecoioannina.gr/pamvotismeeting2013/?page_id=60

5)<http://sppi1976-study.blogspot.gr/2004/12/2004.html>

6)<http://www.ecoioannina.gr/mpe-ski/>

7)<https://docs.google.com/file/d/0B0LcyCdiSTqBakxYdGZ5V3o3MWs/edit?usp=sharing>

8)<https://docs.google.com/file/d/0B0LcyCdiSTqBUXFZUjIPaGxNZHc/edit?usp=sharing>

9)<https://docs.google.com/file/d/0B0LcyCdiSTqBNnlkZ0xJYnh2U2s/edit?usp=sharing>

10)<http://www.ecoioannina.gr/%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%AF%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%B4%CF%83-%CF%83%CF%85%CE%BB%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CE%BF%CF%85%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CF%80%CE%B5%CF%81/>

18/09/2013